

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel havonta
Előfizetési ára:
1 évre 1 pengő.
Postatakarékpzt
számla 17.270 sz.

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m. — Kiadóhivatal: Kispest, Thököly-út 18.

„A szántó föld pedig a világ!”

(Máté 13, 38.)

Kényelemszeretet, szűkkeblűség és gyávaság sokszor kicsavarja Jézus szavainak értelmét és leszűkíti hatókörét. Az ember bebeszéli magának, hogy Jézus voltaképpen nem is azt mondta, amit mondott és nem úgy értette, ahogyan értette. Az evangéliom olvasása közben mindig résen kell lennünk, nehogy az ördög az emberi önzésbe kapaszkodva meghamisíttassa velünk az evangéliom tanítását és Urunk parancsait.

Ott, ahol a misszió iránt nincsen a gyülekezetben vagy az egyes keresztyénben érzék, áldozatkészség és buzgó munkálkodás, egészen biztosra vehetjük, hogy az evangéliom olvasói az ördög szemüvegén keresztül olvassák s az evangéliom hallgatói az ördög hangszűrőjén keresztül hallgatják. Mert amilyen világos a missziói parancs: „Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliomot minden teremtésnek!” épen olyan világos az is, amit Jézus mond: „A szántó föld pedig a világ.”

Kétségtelen, hogy Jézus nemcsak belmissziót akar, hanem éppen olyan erőteljes külmissziót is. Nem csupán azt akarja, hogy meglévő nyáját gondozzák és védelmezzék, hanem azt is, hogy minden ember eljusson az igazság megismerésére és az üdvösségre.

A keresztyén egyháznak a felelőssége az egész világra, minden

nemzetre, népre és fajra kiterjed. Mert az ördög mindenhol munkálkodik s a Krisztus egyházának az ördög munkáit mindenhol le kell rontania. Tudvalevő ugyanis, hogy Krisztus ezért jött. Az egyház szemében a világ sohasem lehet közömbös. A sónak és a kovásznak bele kell jutnia az egész világba és az egész térsztába; a világosságának be kell hatolnia minden zugba, minden rejtekbe.

Nem szabad, hogy legyen a Krisztusnak egyetlen olyan gyülekezete, amely csak önmagának él, vagy amely csak a szentek közönségében, az anyaszentegyház keretein belül szeretne megmaradni. A világ az egyháznak munkatere és csatatere. Az egész vonalon állandóan támadó harcot kell folytatni. Ennek a keresztyén hadjáratnak totálisnak kell lennie abban az értelemben, hogy semmiféle semlegességet nem ismerünk el; az egyház nem lehet semleges sehol és nem ismerheti el senkinek a semlegességi jogát. Minden jog az Istené s Isten jogát érvényesíteni kötelességünk. Azért vagyunk a világban. Ha önmagunknak akarunk élni, ha ez volna a hívőnek a rendeltetése, akkor Isten már átültetett volna bennünket mennyei országába, az ő nyugodalmába. Hogy még itt vagyunk a földön, ez azt jelenti, hogy itt kell teljes erővel dolgoznunk Isten dicsősé-

gére, országának uralmának terjesztésére.

Minket nem vezérelhet életmunkánkban az, hogy mit vár tőlünk a világ, vagy hogy milyen szerepet szán nekünk a világ, vagy mit engedélyez nekünk a világ. A mi vezérszempontunk az, hogy mit vár, mit parancsol Urunk, aki azt mondja: „A szántó föld pedig a világ“ s hogy „tegyetek tanítványokká minden népeket.“ Az egyes keresztyént, egyes keresztyén gyülekezetet vagy akár egy egész egyházat is, összehúzhatja a görcs, úgyhogy az önmagában vonaglik és a saját bajával van elfoglalva. De ez nem normális és nem egészséges állapot s főleg nem olyan állapot, amilyenben az Úr az ő hívét, gyülekezetét és egyházát látni akarja. Krisztus azt mondta tanít-

ványainak, az apostoloknak: „Amiként engem küldött az Atya, én is akképen küldelek titeket.“ Már pedig ő nem önmagával volt elfoglalva.

Ahol van olyan keresztyén, vagy olyan gyülekezet, amelyik lelki merevgörcsben vagy álomkórban szenved, az ismerje fel ezt az állapotát s iparkodjék belőle szabadulni. Tudja meg, hogy nyomorult és nyavalyás, szegény és vak. Halatlan erők állnak rendelkezésünkre. „Minden lehetséges a hívőnek!“ Ilyen erők birtokában, ilyen lehetőségek előtt állva, látóhatárunkat a földnek mind végső határáig kell terjesztenünk s odáig a feladataink, felelősségünk és munkánk határát is. Követnünk kell a Bárányt, valahová megy. Nem szabad életünket kímélnünk! Mind halálíg!

Gondolatok, a Cselekedetek könyvének olvasása közben.

Irta: Kunos Jenő, Kína.

Az athéni kudarc megtanította Pál apostolt arra, hogy bölcselkedőkkel ne akarjon bölcselkedni, s tudóst se akarjon tudással megnyerni Krisztusnak. Így jutott erőtlennül, félelem és rettegés között, de a lélektől szorongatva Korinthusba, ahol semmi másra nem akart vállalkozni, mint csupán léleknek és erőnek megmutatására. Eltökélt célja az, hogy az Istenhez megtért hite emberi bölcsesség helyett Isten erején nyugodjék. Ebben a munkában Isten Lelke az illetékes: szükség van arra, hogy Istentől való lelket vegyünk, hogy megismerhessük azokat a dolgokat, amelyek Isten ajándékai nekünk. Ezeket a dolgokat prédikálta — mondja Pál apostol — olyan beszédekkel, amelyekre a Szent Lélek tanít. Amint már említés történt a fentiekben, itt Kínában bölcselkedésből, útról szóló pogány tanításokból nem volt hiány. De hiányzott az Út, az Igazság és az Élet, a Krisztus, valamint az Ő megelevenítő Szent Lelke. Nem régen hallottam az egyik menekült miszionáriustól, hogy hogyan igyekszik felhasználni kiinduló pontnak a nép meg-

levő vallásos képzeit és igyekszik azt tovább vezetni a keresztyén tanításnak megfelelően. Ugyanígy jár el a keresztyénné lenni kívánók számára összeállított kérés-felelet alakjában feldolgozott káté is.

Kiinduló kérdésnek veti fel: mi az igaz tan? Az Istentől kapott tanítás, mondja a felelet. S a továbbiakban röviden átmegy azokon a dolgokon, amit mi már olyan természetesnek és magától értetődőnek veszünk, de ami az ő számukra nem egészen természetes a kezdetektől. Nincs több Isten, csak az egy Igaz és Ő nem ábrázolható ki. Eddig az ő számukra az „írás“ a Laocse tanítása volt, de most hallani kezdenek arról, hogy van a „Szent Írás“, amely nem embertől származik és amelynek segítségével biztosan ismerhetjük meg az Istent. Ennek az Írásnak a tartalma a megbocsátásnak és az üdvösségnek a tana. Ha már az előző megállapítás az újszerűség erejével bír számukra, hát még a Krisztus kereszthalála és váltsága! S ez a kis kézikönyv nem feledkezik meg kiemelni a Lélek jelentőségét, aki

hívja, gyűjti, megvilágosítja és megszenteli a maga erejéből: mindegyik képtelen embert. Azt gondolja valaki, hogy talán ilyen tanítást ha beadagolunk a kínaiaknak, akkor azokból élő keresztények lesznek? Taníthat a misszionárius hosszú évekig állomásán, ha nincsenek, akik esedeznek az áldásért. Itt dől el, hogy van-e a misszionáriust kiküldő gyülekezetnek minden emberi, ú. n. megnemértést legyőző átütő ereje. Érzik maguk a kínai gyülekezetek is, hogy itt valami többre van szükség, mint amit mi képesek vagyunk szolgáltatni. Innen ered az a szép szokás, hogy azoknak, akik őszinte kereső lelkeknek bizonyultak és akik már valamelyes ismerettel rendelkeznek, a gyülekezet színe előtt és közös imádságával nyújtják át a Bibliát. A Bibliát azután nemcsak hazaviszik, hanem állandóan magukkal viszik nemcsak a bibliaórákra, hanem még az istentiszteletekre is. Minden kínai kereszténynek megvan a maga saját Szent írása.

Azt találjuk Pál apostol munkásságával kapcsolatban, hogy ő nagyon sok helyen egyszerűen átvonul anélkül, hogy ott prédikálna. Másutt viszont szükségét érezte annak, hogy évekre letelepedjen és így módja legyen a huzamosabb idejű tanításra. Korinthusban másfél, Efezusban pedig több mint két évig serénykedik nap-nap mellett, tanít a gyülekezetben és házanként. Ezirányú munkássága főként a városokra szorítkozik, de azokból azután az Ige elszéled az egész környező tartományokba. Csel. 19, 10. verse azt mondja: „mindazok, akik lakoznak vala Ázsiában, mind zsidók, mind görögök, hallgatták az Úr Jézusnak igéjét“. Úgy irányíthaták utazásuk célját az emberek akkoriban Efezusba, mint Luther idejében Wittenbergbe igyekezett mindenki. S az ilyesfajta ókori idegenforgalomnak meg volt az a csodálatos eredménye, hogy az Ige futótként terjedhetett, miként a reformáció idején. Így áradt szét a jóhatás a városból, amit az emberek magukkal vittek az épített és nem rombolt. Különösen kezdetben a városok bevétele volt a misszióstratégiának is a vezérelve. A tartomány fővárosának bevétele az egész tartomány megnyitását jelentette az evangélium előtt. Különösen megfeszített volt a küzdelem a legtovább elzárkózó Hunan tartomány fővárosának elfoglalásáért. A legelső misszionárius, aki bemenészkedett Csang-sába, ugyanúgy járt, mint Pál apostol Filippiben. Elfogták, a mandarin — a város bírása — elé állították, aki kivezet-

tette őt a városból. Komolyabb következményektől csak a csónakja legényisége mentette meg, akik gyors evező-csapásokkal igyekeztek minél távolabb lenni a parttól, ahonnan sűrűn hullottak a kövek. Mindazáltal később a misszionáriusok számára Csangsa későbbben, meg-megújuló kísérletek után, olyan kedves várossá lett a misszionáriusok számára, mint Filippi volt Pál számára.

Efezusban történt, a mindenki előtt ismeretes Diana istenasszony védelmében, de lényegileg anyagi okokból származó, nagyfokú lázadás. „Az a veszedelmes ember“, Pál apostol, egész Ázsiának a népét eláltatta és elfordította őket a kézzel csinált Istenektől. Félő volt tehát, hogy egészen eltűnik az istenasszony nagysága. Annál is inkább jogos volt ez a következtetés, mert olyan kitételt is találunk a történetben, hogy az ázsiai főpapok között is voltak Pálnak barátai! Két óra hosszát tartó kiabálással akarták a tűnőfélben levő nagyságot visszaszerezni az istenség számára. — Aratott az evangélium ilyen, az efezusihoz hasonló győzelmeket a finnek hunani munkamezején is. A Tzeli nevű állomás Aipatou helységében a nagy pogány templomot alakították át missziói állomássá, keresztény templommá és iskolává. Tsingshih-ben pedig a helység legnagyobb pogány templomából lett a missziói kórház, mindkettő 1924-ben történt. De amikor 1926-ban egy hitre jutott buddhista pap akarta átadni a saját templomát földjeivel együtt a helyi gyülekezetnek, akkor abból olyan ellenzék támadt a pogányok között, hogy halálra kínozták azt a papot, aki semmi körülmények között nem volt hajlandó megmásítani döntését. A Buddha tiszteletéből engedni nem akaró és a történetek miatt elkeseredett tömeg kirabolta a finn misszionáriusokat, ami akkor történt meg először, jóllehet a munka folyt már 25 esztendeje.

„Támadta nagy háborúság az Úrnak utáért“ (Csel. 19, 23). S a Cselekedetek könyvének ez a megállapítása beigazolódott itt Kínában, ha más kimenetelben és más indító okokból is, nem is egyszer. Itt kell megemlítenünk egy olyan dolgot, amellyel annakidején Pál apostolnak nem volt dolga. A fentebb már említett és oktatásban használatos kate utolsó kérdéseinek egynéhánya tárgyalja azt a kérdést, hogy miért nem szabad a keresztény embernek üznie az olyan szokásokat, amelyek a nem keresztények között olyan általánosak, mindennekfelett

az ősöknek való áldozat bemutatása. Tudnunk kell mindenekelőtt azt, hogy az életben levő öreg szülők tisztelete, megbecsülése és minden szükségükről való gondoskodás, úgy hozzánőtt a kínaiak természetéhez, hogy mi azt otthon el sem tudjuk képzelni. S ez az ősekről való gondoskodás akkor sem szűnik meg, ha azok elköltöztek már, sőt csak akkor veszi igazán kezdetét az áldozatok bemutatása alakjában. Történik pedig ez a hetedik nemzetség felmenőin. Próbálták sokan a kérdés élet tompítani azáltal, hogy csupán tiszteletadó kegyelet megnyilvánulásának és nem vallásos szertartásnak fogják fel. Ez azonban tévedés lenne.

Káros lenne azonban ezt a szülő- és

őstiszteletet teljesen kiirtani és egészen helytelennek nyilvánítani. Különösen, ha a negyedik parancsolatra gondoltunk, amely megköveteli a szülők tiszteletét. Sokan felhívták már arra is a figyelmet, hogy a kínai nép a negyedik parancsolattal kapcsolatos ígéret beigazolása. Tény az, hogy az egyes kínaiak is és az egész nemzet olyan hosszú kort ért meg, hogy lehetetlen nem gondolni az ígéretre: tiszteljed atyádat és anyádat, hogy hosszú életű légy a földön. Téves azonban az a vád, amellyel sokszor illeték itten Kínában a keresztyénséget, hogy megsemmisíti a gyermeki kegyelet elkötelezését.

(Folytatjuk.)

A külmiszió rövid története.

I. A reformáció előtt.

A keresztyénség terjesztésének munkája sohasem szünetelt. A munka módszere is nagyjában véve mindig azonos maradt. A multak sikereiből és kudarcáiból ma is tanulhatunk.

A Római Birodalomban a keresztyénség terjedését nagy mértékben elősegítette a Birodalom békéje és rendje, a közlekedés fejlettsége, a görög és a latin nyelv elterjedettsége. A kezdeti nagy sikerek nagy veszélyeket is rejtettek, mert amikor Konstantin császár megtérése (312) után a keresztyénség államvallássá és divatossá lett, sokan neveztek magukat keresztyéneknek olyanok is, akik a hittel nem törődtek. Az egyház szemben találta magát azokkal a nehézségekkel, amelyek a politikai hatalommal való társulásából támadtak.

Amikor a Római Birodalom névleg keresztyénné lett, az egyházra új feladat hárult. A Birodalom határain szilaj pogány néptörzsek hullámverése zajlott, amelyek be-betörték a Birodalomba. Ezeknek a pogányoknak a megtérítését szívéen hordta a keresztyén egyházi vezető, akinek szeme előtt ezeknek a bűnös lelkeknek a kárhozzától való megmentése lebegett; de sürgős feladatnak tekintette az államférfi is, mert azt tartotta, hogy ezeket a nyers és nyughatatlan embereket a keresztyén vallás elfogadtatásával lehet legeredményesebben békés, munkás nemzetekké nevelni.

Az első misszionáriusok főleg szerze-

tesek voltak, vagyis olyan emberek, akik lemondtak a világról és életüket Isten szolgálatára szentelték. Sok volt közöttük a tanulatlan, egészen egyszerű ember, de mégis ők terjesztették a népek közt az ismereteket, a műveltséget, az erkölcsöt és a békés foglalkozásokat. Az első keresztyén századok missziói történetéről és módszereiről keveset tudunk. Csupán néhány nagy keresztyén tanítóról és néhány kiemelkedőbb eseményről van tudomásunk.

A gótok hadifoglyaik révén ismerkedtek meg a keresztyénséggel. Már a niceai zsinaton (325) résztvett egy gót metropolita. Amikor a nyugati gótok, a hunok elől menekülve, a Római Birodalomtól kértek vendégjogot (376), csak azzal a feltétellel kaptak letelepedési jogot a Duna balpartján, ha megkeresztelkednek. Nagy püspökjük, *Ulfilas* (313—388), a gótok Mózesre, megalkotta a gót ABC-t, lefordította a Bibliát gót nyelvre a Királyok könyveinek kivételével, mert attól félt, hogy a Királyok könyvei a gótok harcos ösztöneit szítanák és erősítenék. A gótok nem a római katholicizmusnak, hanem az ú. n. arianizmusnak voltak a hívei és ezt az arianus keresztyénséget vitték tovább hódító útjukon: a nyugati gótok Spanyolországba, a keleti gótok Itáliába, a vandálok Afrikába.

Az *ireket Patrik* térítette meg. Patrik keresztyén fiú volt, amikor ir kalózok

Skóciából elrabbolták. Hat évig mint rabszolga disznókat őrzött az ireknél. Hat év múltán kiszabadult. Rabszolgasága idején annyira megesett a szíve az irek tudatlanságán, hogy egyetlen vágya volt őket a keresztyénségre téríteni. Franciaországban szerzetessé lett, elment Rómába (431) a pápához, aki Irországba küldte misszionálni. Az irek apostola lett. Életében 365 egyházat alapított, sajátkezűleg 12.000 embert kereszteszt meg, igen sok papot szentelt fel, szerzeteseket és apácákat avatott. Egő buzgalmával, nagy szervező tehetségével megalapozta az ir egyházat. Patrik Irország védőszentje.

A németek apostola az angol születésű Winfried, latin nevén *Bonifácusz* (680—755) volt. A pogány német törzsek közt már régebben is munkálkodtak angol és ir misszionáriusok; ezektől hallott Winfried a német misszióról s ezeknek a példája ösztönözte arra, hogy átjöjjön Angliából Európába. Először a frizekhez ment, később pápai megbízással a németekhez, Tübingiába, majd megint a frizekhez, ahol püspökké szentelték és ajánló levelet adtak neki Martel Károlyhoz, a frankok uralkodójához, a mohamedán szaracénok legyőzőjéhez. Martel Károly támogatta is missziói működésében, úgy a frizek, mint a németek között. Bonifácusz lángoló buzgalmú és bölcs ember volt. Kolostorokat alapított, közülük leghíresebb a fuldai kolostor, ahol később eltemették. A kolostorok mellett mindenhol iskolákat szervezett és így terjesztette a keresztyénséggel együtt a tudományt és műveltséget a barbár német törzseknél. De már Bonifácusz működésében és életében mutatkoztak azok a nehézségek, amelyek a további idők folyamán annyi bajt és harcot idéztek fel. Törekvése oda irányult, hogy az általa megszervezett német egyházat a pápa alá rendelje. De azok a keresztyén közösségek, amelyek önállóan keletkeztek, sem a szervezet, sem a tan dolgában nem voltak hajlandók engedni. Bonifácusz harcba keveredett ezekkel a keresztyénekkal is, de meg a pogányokkal és a félig-meddig megtértekkel is. A sok akadály és nehézség nem lohasztotta le Bonifácusz lobogó lelkesedését. Bonifácusz a római pápa felhatalmazása alapján a németek egyetemes püspöke, a német birodalmi gyűlés határozatából mainzi érsek lett. Hetven éves korában lemondott érseki méltóságáról, Mainzból visszatért misz-

zionárusnak a még pogány frizekhez. Ötvenkét társával együtt egy pogány friz csapat éppen akkor mészarolta le, mikor néhány megtért pogányt konfirmálni akart.

Az egyes kimagasló jelentőségű misszionáriusok kolostorokat alapítottak és a kolostorok lakói, a szerzetesek, folytatták a missziói munkát. A kolostorok misszionáriusokat és tanítókat is képeztek ki. A nyugati keresztyénség eleinte lenézte és gyűlölte a kolostorokat és a szerzeteseket, mert az Athanasius-féle irány hozta a szerzetesi életet nyugatra, de Toursi (ejtsd turi) *Márton* elterjesztette Franciaországban, annyira, hogy öt 2000 szerzetes kísérte sírjához. (400.) Nagyon elterjedt Európában a Nursziai *Benedek* által alapított rend (529). A kolostoroknak igen nagy a jelentőségük Európa művelődése és keresztyén hitre térése szempontjából.

Azonban a népek térítése nem mindig békésen ment végbe. Némelykor a király megtérését követte az egész népnek a megtérése. Így például Clovis (Klovisz) vagy másként *Klodvig*, a frankok királya, egy, az ellenségein aratott győzelme után keresztyénné lett (496) katonáival együtt, majd követték a frankok és allemannok valamennyien: Klodvig azután irtóhadjáratot indított az ariánusok ellen s a keresztyénségnek ezt az ágát elpusztította. Klodvig megtérésében szerepe volt róm. kath. feleségének, Klodild burgundi hercegnőnek is. Vagy például *Ethelbert*, Kent királya, feleségének, Bertha frank királyleánynak a hatása alatt keresztyénné lett és példáját alattvalóinak ezrei követték (597). Ilyen esetekben a misszionáriusok feladata az, hogy az így egyik napról a másikra keresztyénekké lett embereket oktassák a keresztyénségben; még így is többnyire nemzedékeken át ragaszkodtak a pogány szokásokhoz. A tömeges megtéréseknél még ma is ugyanezek a nehézségek és bajok merülnek fel és még ma sincs eldöntve, hogy helyes módszer-e először vezetőket és hatalmasokat megnyerni a keresztyénségnek, vagy pedig lent, a népnél kell kezdeni és ott alapos munkát végezni. A tömegmozgalmaknak mindig megvannak a veszedelmei és káros következményei, habár másfelől sokkal gyorsabban lehet eredményt elérni olyanok megkeresztelésével, akik még nem igazán megtértek s később, a keresztelés után foglalkozni velök behatóban.

(Folytatjuk.)

Miért mentem az ősvadonba orvosnak ?

— Schweitzer Albert. —

Már egyetemi hallgató koromban foglalkoztam ezzel a tervvel. Nem fért a fejembe, hogy miféle jogon élek én boldog életet, amikor látom, hogy körülöttem olyan sokan küzködnek a gonddal és a szenvedéssel. A vakációban egy sugárzó nyári reggelen támadt az a gondolatom, hogy nekem nem szabad ezt a boldogságot magától értetődőnek tekintenem, hanem valami ellenszolgáltatással tartozom érte. Miközben odakünn madarak daloltak, én megállapodtam magamban, hogy harminc éves koromig a tudománynak és a művészetnek fogok élni, hogy attól fogva az emberek szolgálatának szenteljem magamat. Sokat tűnődtem, hogy Jézus szava: „aki meg akarja tartani az életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem, megtartja azt“ mit jelent az én számomra. Most rájöttem a jelentésére. A külső boldogsághoz most enyém lett a belső boldogság is...

Nem hősei a tettnek azok, akik kötelességtudatból cselekesznek. Csak a lemondásban és a szenvedésben vannak hősök. Sokan vannak. De keveset ismerünk közülök. És, ha valaki a jónak cselekvésére adja a fejét, ne várja, hogy emiatt az emberek eltakarítják útjából a köveket, hanem arra legyen elkészülve, hogy köveket hengerítenek az útjába.

És mégis: az emberiség egyáltalán

nem olyan, amilyenek örökösen odaállítják. Ahogyan én megismertem, állíthatom, hogy sokkal több nemes akarat van benne, mint amennyit a látszat mutat. De az emberiség azokra vár, akik a mélység vizeit a felszínre tudják hozni.

Barátaim szemében az tűnt fel érthetetlennek, hogy nem misszionáriusnak, hanem orvosnak akartam Afrikába menni és harminc évemmel még egy hosszú és nehéz tanulásnak feküdtem neki. Azonban: orvos akartam lenni, hogy szolgálhassak és munkálkodhassak, anélkül, hogy a szeretet vallásáról csupán csak beszélnek. Hogy majdan Afrika közepében a gyámoltalan bennszülöttek orvosa lehessenek, megérte a fáradságot, hogy miután már lelkész és középiskolai tanár voltam, még az orvosi szakot is elvégezzem.

Nehéz esztendők után nekimentem az orvosi államvizsgának. Mikor este kiléptem az egyetem épületéből, megfoghatatlannak tűnt fel, hogy hátam mögött van a rettenetes megerőtetés.

Lambarenei tartózkodásomnak mindjárt az első heteiben volt alkalmam megállapítani, hogy a bennszülöttek testi nyomora nem kisebb, hanem inkább nagyobb, mint feltételeztem. Mennyire örültem, hogy minden ellenvetés dacára végrehajtottam azt a tervemet, hogy mint orvos jövök ide.

Parabola.

„Volt egy kicsiny város, és abban kevés ember volt, és eljött az ellen hatalmas király, és azt körülvette, és az ellen nagy erősségeket épített. — És találta ott abban egy szegény ember, aki bölcs volt, és az ő bölcseségével a várost megszabadította; de senki meg nem emlékezett arról a szegény emberről. — Akkor én azt mondtam: jobb a bölcsesség az erősségnél; de a szegénynek bölcsesége utálatos, és az ő beszédét nem hallgatják meg. — A bölcsenek nyugodt beszédét inkább meghallgatják, mint a bolndok közt uralkodónak kiáltását. — Jobb a bölcsesség a hadakozó szerszámoknál; és egy bűnös sok jót vesz el.“ (Prédikátor 9, 14—18.)

Ez a kicsiny város talán a te gyülekezeted. Tudd meg, hogy hatalmas király támad ellene. Mert nem vér és test

ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak.

Abban a te gyülekezetedben lehet egyetlen egy szegény, de bölcs ember, akinek a bölcsesége istenfélelemmel kezdődik. És te, az egyetlen bölcs ember, megmentheted a kicsiny várost a hatalmas király haragjától. Azzal aztán ne törődj, hogy megemlékeznek-e rólad a város megmenekült lakosai. Neved fel van írva a mennyben.

De abban a te gyülekezetedben lehet egyetlen egy bűnös ember, akinek a bűne miatt elvész az egész gyülekezet. S lehet, hogy te vagy az az egy bűnös, aki miatt mindnyájan elpusztultok. Halottal már emboliáról, vagy trombózis-

ról? Egy kis vérrög kerül az erekbe s megtörténhetik, hogy ez a kicsiny kis vércsomó megállítja a vérkeringést, a testnek egy tagja, vagy az egész test is, amiatt a kicsiny csomó miatt elhal. Az istentiszteleti gyülekezetben vagy az imaközösségben egy ellenséges vagy hitetlen szív megrontja az egész atmoszférát, a Szentléleknek útjában áll, az imádságot nem eresztí fel Isten trónja elé. Egyetlen egy ember miatt elpusztul a város!

Ne mondjuk tehát, hogy egy ember nem számít. Egy ember gyülekezetét menthet és gyülekezetet ronthat. És abban a gyülekezetben, amelyben te élsz, lehetséges, hogy terajtd fordul meg a gyülekezet sorsa. Annyi bizonyos, hogy egyikünknek sem szabad ennél a parabolánál az egy szegény bölcs és az egy bűnös alatt mást értenünk, mint önmagunkat. Önmagunké a felelősség. Az egyéné. Sem másokra, sem a közösségre nem tolhatjuk át.

H I R E K.

Áldott újévet kívánunk kedves olvasóinknak!

D. Báró Radvánszky Albert koronaőr. Az országgyűlés két háza dec. 18-án tartott együttes ülésében Báró Radvánszky Albertet, a felsőház örökös tagját és ez idő szerint alelnökét, egyetemes egyházi és iskolai felügyelőnket egyhangúlag, közfelkiáltással koronaórré választotta.

A kiadóhivatal kérelme. A kiadóhivatal kéri a januári számhoz mellékelt befizetési lapon az előfizetés megújítását, valamint a hátralékosok tartozásának rendezését. Az egyre fokozódó drágaságra való tekintettel kérjük lapunk olvasóit, hogy az előfizetési díjat önkéntes adományaikkal emelni szíveskedjenek. — A kiadóhivatal köszöni a hozzá küldött használt bélyeget és ezüstpapírt.

Január 6: Vízkereszt. Sok gyülekezetünkben tartanak Vízkereszt ünnepén offertóriumot a külmisszióra, s az ünnepeléshez hozzátartozik a külmissziói ünnepély. Ahol a gyülekezet nem ünnepezné is meg Vízkeresztet, vagy ahol nem tartanának külmissziói offertóriumot, ott is kérjük olvasóinkat, hogy január 6-ikán imádkozzanak a külmisszióért és adakozzanak erre a munkára. Az imahét programjának külmissziói részét is erre az ünnepnapra lehetne tenni.

Danhauser Lászlót, Egyesületünk titkárát, a budai egyházközség lelkészének választotta. Isten áldását kérjük új munkakörében kifejtendő tevékenységére.

A Német Evangélikus „Missionswerk“ rövid áttekintést ad a német külmisszió jelenlegi helyzetéről. Csak a délafrikai és a kínai nagy munkamezőn lehet ma még dolgozni, de ott is csak nagy nehéz-

ségek között és teljesen elszakítva a hazai bázistól. „Ezek a különféle veszteségek, rombolások, nélkülözések és fenyegetések már magukban véve is kiáltanak részvételünk, pártulfogásunk és közbenjáró imádkozásunk után. Azonban az itthoni gyülekezetnek még több okot szolgált a missziói munkamező kiránti érdeklődésre az a munka, amit ezekben az időkben a bennszülött keresztyének maguk az Úr Isten végez odakünn. A misszionáriusoktól megfosztva, itthon minden hathatós segítségtől elszakítva, maguk is egyre nagyobb mértékben belesodortatva a háború szenvedéseibe, megállanak hitükben, fenntartják gyülekezeti életüket, földieiket elvezérlik a hitre és a keresztségre és mint fiatal, kialakulóban levő egyház, önként és örömmel vállalnak felelősséget Krisztus ügyéért. Majdnem minden missziói mezőről jó hírek jönnek a gyülekezetek kirtartásáról és fejlődéséről.“

Borneo. Ez az indonéziai sziget 736.500 négyzetkilométer kiterjedésű s csupán három millió ember lakja. A keresztyén misszió története itt egészen más képet mutat, mint Szumatrán vagy Niaszban. Borneóban nem volt nagy tömegmegmozdulás Krisztus felé. A keresztyén misszió csak néhány helyen tudta megelőzni a hatalmasan előnyomuló mohamedánizmust. Borneo missziótörténete kimondhatatlanul nehéz, áldozatokban gazdag küzdelem egyes lelkekért vagy kisebb csoportokért. Folyton új meg új akadályok és visszaesések adódnak és a missziói vállalkozás egészen a legújabb időkig megtartotta úttörő jellegét. Mégis kialakult az egyház, amely az utóbbi másfél évtizedben 5000 lélekről 15.000 lélekre növekedett, sőt 1935 óta 14 bennszülött misszionáriust küldött ki és tartott el s ezzel megtette az első önálló

lépéseket. A bennszülöttek dajak-ok, de vannak a szigeten bevándorolt malajok, kínaiak, arabok és néhány európai is.

A togo-i (Afrika) Eve-egyház megszabadult aggasztó deficitjétől. Az egyházi adóból szokatlanul nagy összeg folyt be, azonkívül a missziói kollektá is olyan páratlanul eredményes volt, hogy az egyház adósságának felét letörleszthette. Két katechétát lelkésszé avattak.

Kína. Az Alliansz-Kína-Misszió a háború következtében igen sokat szenvedett Csekiang és Kiangszü tartományokban. Két állomást teljesen leromboltak. Hunan tartományból a Liebenzelli Misszió jó híreket közöl; több száz keresztesítés volt. A gyülekezeti segítő munkások sok helyen fizetés nélkül dolgoznak. Igen nagy Kínában a kereslet keresztyén irodalom, különösen Bibliák iránt.

„A sebész találkozik Istennel!” címmel rövidesen megjelenik Reök Iván sebész-főorvos könyve. Azokhoz szól, akik szeretnének hinni, de műveltségük természettudományos fundamentumára nem tudják ráépíteni a Biblia isteni kinyilat-

koztatásának tanításait. A kiadó előfizetési felhívással fordul a közönséghez. Aki előfizet a könyvre, a postaköltséget beleszámítva, kedvezményesen fizve 5 P, kötve 7.20 P-ért kaphatja meg. Az előfizetés összegét január 10-ig az Evangélikus Testvéri Szolgálat, Budapest, VIII., Esterházy-u. 12. címén kérjük befizetni. Az előfizetés kedvezménye csak az összeg előzetes beküldése esetén igényelhető.

Japán. Neesima, a legkorábbi protestáns teológusok egyike, már 1785-ben alapított Kioto-ban egy négy fakultásos protestáns egyetemet, amely azóta nagy virágzásnak indult. A császári palota mögött, attól nem messze, egy egész háztömböt alkot s középiskolákból, kollégiumokból és főiskolából áll. Az egyetemet az egyesült japán protestáns egyház tartja fenn. Tanárai között mindig voltak misszionáriusok is. A hallgatók száma 3—4000 között változik. A hallgatók természetesen távolról sem mind keresztyének. A tokiói r. kath. egyetem jóval újabb keletű.

Kimutatás

a Magyarországi Evangélikus Misszióegyesület pénztárába 1942. évi november hó 23-tól december hó 22-ig beérkezett összegekről.

Tagdíjak: 1941—42-re: Orosházáról: Rajki Andor 4 (1), Diószegi Pálné 2 (2), Barilich Edéné Várpalota 2, Budapestről: dr. Gléria Antal 6 (2), Bonyai Sándor 2 P.

1942-re: Budapestről: Zulauf Henrik 3 (1), Wolf Lajos 3 (1), Szabó Endre 1 (1), Sopronból: Ziermann Lajos 3 (1), Prot. Ifj. Gyülekezet 3 (1), Urbán Ernő 3 (1), Orosházáról: Nativ Jánosné 1 (1), Horváth András 1 (1), Fuchs János Egyházközség 3 (1), Győri Fiókegyesület 100, Páhy Antalné Nagymágocs 1 (1), v. Mózsi Istvánné Oroszvár 1 (1), dr. Schulek Tibor Kassa 3 (1), Csatár Rezsóné Pécs 1 (1), Bárdy Ernő Mezőberény 4 (1), Tóth János Gyöng 3 (1), Mekis Adám Békéscsaba 3 (1), Varga Sándorné Tokaj 1 (1), felfőcéri Nagy Istvánné Szeszélyes 3 (1), dr. Málusz Tiborné Kispeszt 3, Lang János Kismányok 1 (1), Zalaegerszegi ev. egyház 3 (1) P.

1942—43-ra: Géh Vilma Kispeszt 2, Rejtő Mária Rozsnyó 6 P.

1943-ra: Miskolcra: Ferenczi Mihály 3 (1), Ferenczi Mihályné 3 (1), Grábner János Alsószőlők 3, Málusz Tibor Kispeszt 3 (1), Asbóth Lidia Sopron 3 (1) P.

Offertorium: Budapest-Üllői-uti külm. óra 4, Bokod 3.45, Vanyarci bibliorák 16.17, Egyházközségi lelk. hiv. 1 P.

Adományok: Lébenyből: Baranyai Mária 5, ifj. Seebach Ágoston 1, „Erzsike” 2, Egyházas-

kozáról: Fuchs János 1, Lelk. hiv. 2, Csordás Jánosné Terény 3, Varga Sándorné Tokaj 1, özv. Vásárhelyi Dezsóné 3 P.

Perselygyűjtés: Németh Károly Lébeny 13.95, Egyházközségi lelk. hiv. 1, Budapestről: Köhler Jolán 60, özv. Fellner Jánosné 3.11 P.

Gyermekszünetes gyűjtés: Egyházközségi 1 pengő. Bélyegért: Meszlen-Acsád 10 P.

Kunok Jenő kínai missziójára: Mezőberényből Névtelenül 10, Rau Mária 25, Egyházközségi lelk. hiv. 1, Málusz Tibor Kispeszt 5, Bethánia Fiókegyesület Nyíregyháza 25, Zalán Frigyes Aszód 10, Sággy Jenő Balatonszárszó 2, Grábner János Alsószőlők 2, özv. Kertész Lajosné Várpalota 2, Kinszky Antalné Kerekgyháza 4, Bánszállási MGYSz Kovács Ilona útján 4, Grábner Anna Székesfehérvár 2, Asbóth Lidia Sopron 3, Danhauser László Budapest 4.37 P.

Finn misszióra: Egyházközségi egyház 1 P.

Lipcei misszióra: Egyházközségi egyház 1 P.

Rokonlepek missziójára: Bethesda Kassa 20, Sággy Jenő Balatonszárszó 2 P.

Mohamedán misszióra: Bethesda Kassa 23 P.

Missziói székhez: Egyházközségi egyház 1 pengő.

Újonnan belépett tag: Rejtő Mária Rozsnyó.

Bélyegét küldtek: Leiter Gézané Budapest, Kiss Sárika Kiskörös, Kiss Mária Budapest.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1942. december hó 22-én.

Csekkszám: 16.188.

Rimár Jenő
pénztáros
VI., Fóti-út 22.